

Uchwała Senatu Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego

Nr 4/2016/2017

z dnia 25 października 2016 r.

zmieniająca uchwałę nr 130/2013/2014 Senatu UKW z dnia 27 maja 2014 r. w sprawie zakresu obowiązków nauczycieli akademickich, rodzaju zajęć dydaktycznych, pensum dydaktycznego, warunków jego obniżania, zasad ustalania godzin obliczeniowych oraz liczebności grup zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych

Na podstawie art. 130 ust. 2 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572 z późn. zm.) oraz § 39 ust. 1 pkt 36) Statutu Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego

Senat uchwała, co następuje:

§ 1

W Uchwale nr 130/2013/2014 Senatu UKW z dnia 27 maja 2014 r. w sprawie zakresu obowiązków nauczycieli akademickich, rodzaju zajęć dydaktycznych, pensum dydaktycznego, warunków jego obniżania, zasad ustalania godzin obliczeniowych oraz liczebności grup zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych wprowadza się następujące zmiany:

1. W § 2 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Uczestnicy studiów doktoranckich realizują praktyki zawodowe w formie prowadzenia zajęć dydaktycznych lub uczestniczenia w ich prowadzeniu w wymiarze nie mniejszym niż 10 oraz nie większym niż 90 godzin obliczeniowych w roku akademickim.”

2. W § 2 ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Doktorant zatrudniony jako nauczyciel akademicki jest zwolniony z odbywania praktyk zawodowych.”

3. W § 4 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W szczególnych przypadkach, uzasadnionych koniecznością realizacji programu kształcenia, nauczyciel akademicki może być obowiązany do prowadzenia zajęć dydaktycznych w ramach tzw. obowiązkowych godzin ponadwymiarowych, w wymiarze nieprzekraczającym dla pracownika naukowo-dydaktycznego $\frac{1}{4}$, a dla pracownika dydaktycznego $\frac{1}{2}$ wymiaru obowiązującego pensum określonego w § 2 ust. 3 lub indywidualnie zmniejszonego, stosownie do postanowień § 3. Limity te liczone są w godzinach obliczeniowych.”

4. W § 5 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Stawki za godziny obliczeniowe realizowane w ramach umów cywilnoprawnych na studiach stacjonarnych oraz terminy ich wypłat ustala rektor w trybie zarządzenia.”

§ 2

Ustala się tekst jednolity uchwały Nr 130/2014/2015 z dnia 27 maja 2014 r. o której mowa w § 1. Tekst jednolity stanowi załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Zgodność z protokołem stwierdzam

mgr Iwona Staszewska – Chyla

*Przewodniczący Senatu UKW
Rektor*

prof. dr hab. Jacek Woźny

§ 1

Obowiązki nauczyciela akademickiego

1. Do obowiązków pracowników naukowo-dydaktycznych wynikających ze stosunku pracy należą:
  - 1) kształcenie i wychowywanie studentów, w tym nadzorowanie opracowywanych przez studentów prac zaliczeniowych, semestralnych, dyplomowych pod względem merytorycznym i metodycznym;
  - 2) wykonywanie innych zadań związanych z procesem dydaktycznym, a w szczególności:
    - a) konsultacji ze studentami w wymiarze co najmniej 2 godzin tygodniowo;
    - b) hospitacji;
    - c) przeprowadzanie zaliczeń, egzaminów oraz udział w komisjach egzaminacyjnych;
    - d) promowanie i recenzowanie prac dyplomowych;
    - e) opracowywanie i uaktualnianie sylabusów;
    - f) sporządzanie obowiązującej nauczycieli akademickich dokumentacji toku studiów;
    - g) dbałość o jakość kształcenia.
  - 3) prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych, rozwijanie twórczości naukowej albo artystycznej, w tym ubieganie się o środki na badania naukowe w krajowych i międzynarodowych projektach badawczych;
  - 4) uczestniczenie w pracach organizacyjnych UKW, w tym udział w komisjach, zespołach roboczych;
  - 5) kształcenie kadry naukowej – dotyczy nauczycieli akademickich posiadających tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego;
  - 6) upoważnienie jednostki organizacyjnej UKW do zaliczania do minimum kadrowego kierunku studiów i do uprawnień do nadawania stopnia naukowego;
  - 7) afiliowanie dorobku naukowego w Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy.
2. Pracownicy naukowci mają obowiązki określone w ust. 1 pkt 3, 4, 6 i 7.
3. Do obowiązków pracowników dydaktycznych wynikających ze stosunku pracy należą:
  - 1) kształcenie i wychowywanie studentów, w tym nadzorowanie opracowywanych przez studentów prac zaliczeniowych, semestralnych, dyplomowych pod względem merytorycznym i metodycznym;
  - 2) podnoszenie swoich kwalifikacji zawodowych;
  - 3) wykonywanie innych zadań związanych z procesem dydaktycznym, a w szczególności:
    - a) konsultacji ze studentami w wymiarze co najmniej 2 godzin tygodniowo;
    - b) przeprowadzanie zaliczeń, egzaminów oraz udział w komisjach egzaminacyjnych;
    - c) opracowywanie i uaktualnianie sylabusów;

- d) sporządzanie obowiązującej nauczycieli akademickich dokumentacji toku studiów;
  - e) dbałość o jakość kształcenia.
- 4) uczestniczenie w pracach organizacyjnych UKW, w tym udział w komisjach, zespołach roboczych.
4. Szczegółowy zakres i wymiar obowiązków nauczyciela akademickiego ustala kierownik jednostki organizacyjnej.

§ 2

Wymiar pensum dydaktycznego

1. Pensum dydaktyczne jest rocznym wymiarem zajęć dydaktycznych obowiązującym nauczyciela akademickiego liczonym w godzinach obliczeniowych, ustalonym dla studiów stacjonarnych.
2. Jedną godziną obliczeniową stanowi 45 minut zajęć dydaktycznych.
3. Pensum dydaktyczne od roku akademickiego 2014/2015, wyrażone w godzinach obliczeniowych dla nauczycieli akademickich, zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy wynosi:
  - 1) w grupie pracowników naukowo-dydaktycznych zatrudnionych na stanowiskach:
    - profesora zwyczajnego i profesora nadzwyczajnego posiadającego tytuł naukowy..... 210
    - profesora wizytującego..... 210
    - profesora nadzwyczajnego i adiunkta posiadającego stopień doktora habilitowanego..... 210
    - adiunkta i asystenta posiadającego stopień naukowy doktora..... 240
    - asystenta posiadającego tytuł zawodowy..... 240
  - 2) w grupie pracowników dydaktycznych zatrudnionych na stanowiskach:
    - docenta posiadającego stopień naukowy doktora..... 360
    - starszego wykładowcy posiadającego stopień naukowy doktora..... 360
    - starszego wykładowcy z tytułem zawodowym..... 360
    - wykładowcy..... 360
    - lektora..... 540
    - instruktora..... 540
4. Uczestnicy studiów doktoranckich realizują praktyki zawodowe w formie prowadzenia zajęć dydaktycznych lub uczestniczenia w ich prowadzeniu w wymiarze nie mniejszym niż 10 oraz nie większym niż 90 godzin obliczeniowych w roku akademickim.
5. Doktorant zatrudniony jako nauczyciel akademicki jest zwolniony z odbywania praktyk zawodowych.
6. Do pensum dydaktycznego oraz właściwego dla stanowiska wymiaru godzin ponadwymiarowych, zalicza się zajęcia zrealizowane na studiach stacjonarnych, z zastrzeżeniem § 2 ust. 16 i 17.
7. Nauczycielom akademickim prowadzącym zajęcia w języku obcym (z wyjątkiem zajęć na kierunku filologia i lektoratów z języków obcych) zalicza się faktycznie zrealizowane godziny dydaktyczne, zwiększając wynagrodzenie o 50 %.
8. Nauczycielom akademickim prowadzącym łączone wykłady kierunkowe i podstawowe, liczące powyżej 120 studentów (niezależnie od liczby łączonych grup), zalicza się faktycznie zrealizowane godziny dydaktyczne, zwiększając wynagrodzenie o 50 %.

9. Za prowadzenie seminarium doktoranckiego nauczycielowi akademickiemu przyznaje się dodatkowo 3 godziny w stosunku rocznym za każdego uczestnika seminarium doktoranckiego.
10. Za sprawowanie funkcji opiekuna naukowego doktoranta lub promotora doktoranta przyznaje się 15 godzin w stosunku rocznym za każdego uczestnika studiów doktoranckich, ale nie więcej niż 45 godzin, bez względu na liczbę uczestników studiów doktoranckich.
11. Za każdego uczestnika grupy seminaryjnej na studiach I i II stopnia oraz jednolitych studiach magisterskich nauczyciel akademicki otrzymuje w danym roku akademickim 1/10 liczby godzin przewidzianej w planie studiów w stosunku rocznym.
12. Za sprawowanie funkcji opiekuna naukowego studenta studiującego według indywidualnego planu studiów i programu nauczania, nauczycielowi akademickiemu, na wniosek kierownika podstawowej jednostki organizacyjnej, zaakceptowany przez prorektora ds. dydaktycznych, przyznaje się 10 godzin w stosunku rocznym za każdego studenta.
13. Opiekunem naukowym studenta studiującego według indywidualnego planu studiów i programu nauczania może być nauczyciel akademicki posiadający tytuł naukowy lub stopień naukowy doktora habilitowanego.
14. Jeden opiekun naukowy nie może prowadzić więcej niż 3 studentów objętych indywidualnym planem studiów i programem nauczania.
15. Zajęcia dydaktyczne realizowane na studiach niestacjonarnych i podyplomowych nie są zaliczane do pensum i są realizowane na podstawie umów cywilnoprawnych, z zastrzeżeniem § 2 ust. 16 i ust 17.
16. Rektor może zaliczyć do pensum nauczyciela akademickiego zajęcia dydaktyczne realizowane na studiach niestacjonarnych pod warunkiem sfinansowania wynikających z nich godzin obliczeniowych przez wydziałowego/instytutowego dysponenta funduszu komercyjnego. Takie zajęcia realizowane są na podstawie umowy o pracę, a koszt tak zrealizowanej godziny obliczeniowej wyznacza się według wzoru:
$$\frac{1}{2} \times \text{wynagrodzenie miesięczne nauczyciela akademickiego brutto} \times 12 / \text{wymiar pensum nauczyciela akademickiego}.$$
17. Zajęcia dydaktyczne realizowane na studiach stacjonarnych, niestacjonarnych oraz podyplomowych finansowane z funduszy zewnętrznych, w całości realizowane są na podstawie umowy o pracę i rozliczane według reguł określonych w zarządzeniach rektora lub zgodnie z zasadami dotyczącymi wydatkowania środków pochodzących ze źródeł zewnętrznych.
18. W czasie usprawiedliwionej nieobecności nauczyciela akademickiego, godziny zajęć dydaktycznych wynikające z pensum dydaktycznego, które według planu zajęć przypadałyby na okres tej nieobecności, zalicza się, dla celów ustalenia liczby godzin zajęć dydaktycznych, jako godziny przepracowane zgodnie z planem.
19. Nauczycielowi akademickiemu, dla którego nie zaplanowano obciążenia dydaktycznego z powodu jego zatrudnienia po rozpoczęciu roku akademickiego, nieprzewidzianej nieobecności w pracy związanej m.in. z urlopem naukowym, długotrwałą chorobą, urlopem bezpłatnym lub innym zwolnieniem od pracy, odbywaniem służby wojskowej, urlopem macierzyńskim albo ustania stosunku pracy przed zakończeniem roku akademickiego, zalicza się do przepracowanych godzin zajęć dydaktycznych 1/30 ustalonego dla danego stanowiska rocznego pensum dydaktycznego, o którym mowa w ust. 18, za każdy tydzień nieobecności przypadającej za okres, w którym prowadzone są w uczelni zajęcia dydaktyczne.

20. W jednostce organizacyjnej UKW, odpowiedzialnej za prowadzenie kierunku studiów w trybie stacjonarnym, obciążenie zajęciami pracowników tej jednostki powinno być możliwie równomierne. W szczególności w takiej jednostce nie powinno być jednocześnie pracowników niedopensowanych i realizujących godziny ponadwymiarowe, przy jednoczesnym respektowaniu zasad KRK dotyczących niezbędnych kompetencji merytorycznych wymaganych do prowadzenia danego rodzaju zajęć.

§ 3

Obniżanie pensum dydaktycznego

1. Rektor może obniżyć nauczycielowi akademickiemu wymiar zajęć dydaktycznych poniżej obowiązującego pensum określonego w § 2 ust. 3 w przypadku:
  - 1) pełnienia w Uniwersytecie funkcji z wyboru, z zastrzeżeniem postanowień § 96 ust. 2 Statutu.
  - 2) powierzenia nauczycielowi akademickiemu wykonywania ważnych zadań wymienionych w § 96 ust. 1 pkt. 2, 4 i 5 Statutu, z zastrzeżeniem postanowień § 96 ust. 2 Statutu.
  - 3) realizowania przez nauczyciela akademickiego projektu (projektów) badawczego, przy czym obniżenie to nie może być większe niż $\frac{1}{3}$ obowiązującego pensum.
2. Rektor obniża wymiar zajęć z przyczyn podanych w ust. 1 pkt 1 w drodze zarządzenia.
3. Rektor może obniżyć wymiar zajęć z przyczyn podanych w ust. 1 pkt 2 i pkt 3 na wniosek nauczyciela akademickiego, zaopiniowany przez kierownika podstawowej jednostki organizacyjnej, w której nauczyciel jest zatrudniony. Wniosek o obniżenie pensum na podstawie ust. 1 pkt 3 należy składać do rektora przed rozpoczęciem semestru.
4. Dla każdego projektu, o którym mowa w ust.1 pkt 3 określa się maksymalną liczbę godzin dydaktycznych, które mogą być podstawą do obniżenia wymiaru zajęć dydaktycznych w całym okresie realizacji projektu. Liczba ta nie może być większa niż liczba otrzymana przez podzielenie równowartości 25% kosztów pośrednich projektu (projektów) przez koszt brutto jednej godziny ponadwymiarowej dla profesora zwyczajnego według stawki obowiązującej na studiach stacjonarnych, na dzień 31 sierpnia poprzedzającego dany rok akademicki. Powyższe dotyczy projektów, których wartość całkowita jest nie mniejsza niż 50 000,00 zł.
5. Kierownikowi projektu badawczego finansowanego w ramach Programów Ramowych Unii Europejskiej, rektor może maksymalnie obniżyć wymiar zajęć dydaktycznych, niezależnie od liczby godzin obliczonych według zasad określonych w ust. 4.
6. Kierownik projektu badawczego wskazuje wykonawców projektu, uprawnionych do korzystania z obniżonego wymiaru zajęć dydaktycznych, w ramach godzin obliczonych zgodnie z zapisem zawartym w ust. 4.
7. Obniżenie wymiaru zajęć dydaktycznych obowiązuje do końca semestru, w którym kończy się projekt badawczy, będący podstawą do ustalenia wielkości obniżonego wymiaru zajęć dydaktycznych.
8. Obniżenie pensum, o którym mowa w ust. 1 przysługuje pracownikom zatrudnionym w pełnym wymiarze czasu pracy, dla których UKW jest podstawowym i jedynym miejscem zatrudnienia.
9. Nauczyciel akademicki może korzystać z obniżenia pensum tylko z jednego tytułu.
10. Pracowników zatrudnionych w niepełnym wymiarze czasu pracy obowiązuje wymiar pensum w wysokości proporcjonalnej do odpowiedniego stanowiska określonego w § 2 ust. 3.

§ 4

Zasady ustalania i wynagradzania za pracę w godzinach ponadwymiarowych

1. W szczególnych przypadkach, uzasadnionych koniecznością realizacji programu kształcenia, nauczyciel akademicki może być obowiązany do prowadzenia zajęć dydaktycznych w ramach tzw. obowiązkowych godzin ponadwymiarowych, w wymiarze nieprzekraczającym dla pracownika naukowo-dydaktycznego $\frac{1}{4}$, a dla pracownika dydaktycznego $\frac{1}{2}$ wymiaru obowiązującego pensum określonego w § 2 ust. 3 lub indywidualnie zmniejszonego, stosownie do postanowień § 3. Limity te liczone są w godzinach obliczeniowych.
2. Nauczycielowi akademickiemu, za jego zgodą, może być powierzone prowadzenie zajęć dydaktycznych w wymiarze przekraczającym liczbę obowiązkowych godzin ponadwymiarowych określoną w ust. **Błąd! Nie można odnaleźć źródła odwołania.**
3. Stawki za godziny ponadwymiarowe dla poszczególnych stanowisk ustala rektor w trybie zarządzenia.
4. Nauczycielowi akademickiemu przysługuje wynagrodzenie za zaplanowane i zrealizowane godziny ponadwymiarowe.
5. Wynagrodzenie za zajęcia prowadzone w ramach godzin ponadwymiarowych będzie płatne w terminach wynikających z zarządzeń rektora oraz zasad wydatkowania środków pochodzących z funduszy zewnętrznych.

§ 5

Zasady i tryb powierzania zajęć dydaktycznych

1. Z osobami spoza UKW oraz pracownikami UKW nie będącymi pracownikami naukowo-dydaktycznymi lub dydaktycznymi mogą być zawierane umowy cywilnoprawne na wykonanie zadań dydaktycznych, gdy zostały wypełnione pensa dydaktyczne pracowników UKW z danej dziedziny/specjalności, bądź określone zajęcia nie mogą być wykonane przez pracowników UKW.
2. Stawki za godziny obliczeniowe realizowane w ramach umów cywilnoprawnych na studiach stacjonarnych oraz terminy ich wypłat ustala rektor w trybie zarządzenia.
3. W przypadku wykazania jednoczesnego niedopensowania nauczycieli akademickich jednostki i potrzeby realizacji godzin w ramach umów cywilnoprawnych, o których mowa w ust. 1, kierownik podstawowej jednostki organizacyjnej jest zobowiązany do wstrzymania zawarcia takiej umowy w celu oceny jej zasadności, a w przypadku stwierdzenia niezasadności – do dokonania rozdziału godzin pomiędzy pracowników jednostki lub Uniwersytetu posiadających stosowne kompetencje.

§ 6

Liczebność grup zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych

1. Zajęcia dydaktyczne w Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego są realizowane w następujących formach:
  - 1) wykładów;
  - 2) ćwiczeń: audytoryjnych, laboratoryjnych, projektowych, terenowych;

- 3) konwersatoriów;
  - 4) konwersatoriów prowadzonych w językach obcych;
  - 5) lektoratów języków obcych;
  - 6) proseminariów, seminariów;
  - 7) obozów sportowych;
  - 8) zajęć wychowania fizycznego.
2. Ustala się następujące zasady określania liczebności grup, o których mowa w ust. 1:
- 1) grupy ćwiczeń audytoryjnych i konwersatoryjnych –25-30 osób;
  - 2) grupy konwersatoryjne prowadzone w językach obcych –12-20 osób;
  - 3) grupy ćwiczeń laboratoryjnych i projektowych –10-15 osób;
  - 4) lektoraty języków obcych –15-20 osób;
  - 5) zajęcia wychowania fizycznego:
    - a) w grupach ogólnorozwojowych i przygotowania sportowego –20-30 osób;
    - b) w grupach gimnastyki –15-20 osób;
    - c) w grupach nauki i doskonalenia poszczególnych dyscyplin sportowych –10-15 osób;
  - 6) grupy ćwiczeń terenowych –12-15 osób;
  - 7) obozy sportowe –10-15 osób;
  - 8) grupy proseminaryjne –15-20 osób;
  - 9) grupy seminaryjne nie powinny przekraczać – 16 osób.
- Promotor może prowadzić tylko jedną grupę seminaryjną na danej specjalności danego roku studiów.
3. Przy stosowaniu ww. zasad określania liczebności grup, dopuszcza się zwiększenie górnej granicy liczebności grupy do 10%.
  4. Grupy specjalnościowe powinny liczyć 25-30 osób. Jeżeli liczba studentów na roku wynosi nie mniej niż 40 osób, dopuszcza się utworzenie dwóch grup specjalnościowych.
  5. Grupy specjalnościowe prowadzone w języku obcym na kierunku filologia powinny liczyć 12-20 osób.
  6. Zaleca się łączenie wykładów na różnych specjalnościach realizowanych w danej podstawowej jednostce organizacyjnej. Odpowiedzialny za wykonanie tego zalecenia jest wydziałowy koordynator ds. planowania zajęć dydaktycznych.
  7. Zaleca się łączenie wykładów na różnych kierunkach i specjalnościach realizowanych na poszczególnych wydziałach przez Instytut Filozofii, Instytut Psychologii oraz Katedrę Socjologii. Odpowiedzialny za wykonanie tego zalecenia jest pełnomocnik ds. organizacji procesu kształcenia.
  8. W uzasadnionych przypadkach, na wniosek dyrektora instytutu/kierownika katedry, rektor może wyrazić zgodę na zmianę liczebności grup dydaktycznych, o których mowa w ust. 2.

§ 7

1. Wykonanie uchwały powierza się rektorowi.
2. Uchwała wchodzi w życie z dniem uchwalenia.